

A Kékszalag Európa legrégebbi, leghosszabb távon futott tókerülő versenye¹

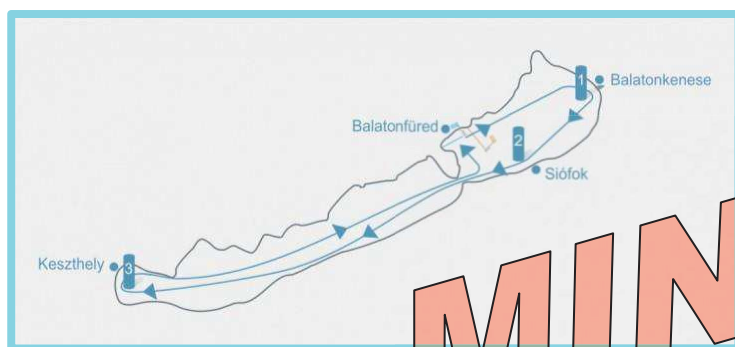
A Kékszalag a Balaton és a vitorlázás legnagyobb ünnepe, a Magyar Vitorlás Szövetség legnagyobb eseménye.

A Kékszalag maga a balatoni vitorlázás. Egyesíti annak legnemesebb hagyományait, és versenylehetőséget nyújt a legmodernebb technológiával felszerelt hajóknak. Részvevői egyszerre küzdenek meg az ellenfelekkel és az elemek kihívásaival, két napon át egyszerre teszi próbára a vitorlázni tudást, a kitartást és az akaraterőt. A Kékszalag a Balaton és a vitorlázás legkiemelkedőbb ünnepe, a Magyar Vitorlás Szövetség legnagyobb eseménye.

Miért Kék?

Valamikor a tengerek leggyorsabb vitorlása viselhette árbocán a kék szalagot, s ezt a tradíciót később átvették a gőzösök is. A vitorlás sport elterjedésével az európai tavakon is kialakultak azok a versenyek, amelyek győztese árboccsúcsára köthette a leggyorsabbnak járó elismerést jelképező szalagot. 1934-ben ezt a szokást ültette át a Balatonra a versenyt először kiíró Hungária Yacht Club, s azóta is a Balatont leggyorsabban körbevitorlázó hajó nyeri el a Kék Szalagot. A verseny neve az idők folyamán fogalommá vált: ma már egybeírjuk, és Kékszalag néven a Magyar Vitorlás Szövetség évente rendezi meg.

A versenytáv

A Kékszalag versenyének távja légvonalban mintegy 160 kilométer. Persze a vitorlások nem egyenes vonalban teszik meg a távot: úgy navigálnak, hogy a lehető legrövidebb idő alatt célba érjenek. A rajt- és célvonalat a balatonfüredi kikötő előtt tűzik ki. Az első pályajel északkeleti irányban, Balatonkenese előtt található. Ezt elhagyva a hajók a déli part legnagyobb települése, Siófok felé haladnak. Innen a Tihanyi-szoroson át hajózva a Balaton délnyugati csücskében Keszthely a következő állomás, ahonnan már újra északkeletnek, azaz visszafelé hajóznak a Balaton hosszában, hogy elérjék a balatonfüredi célt.

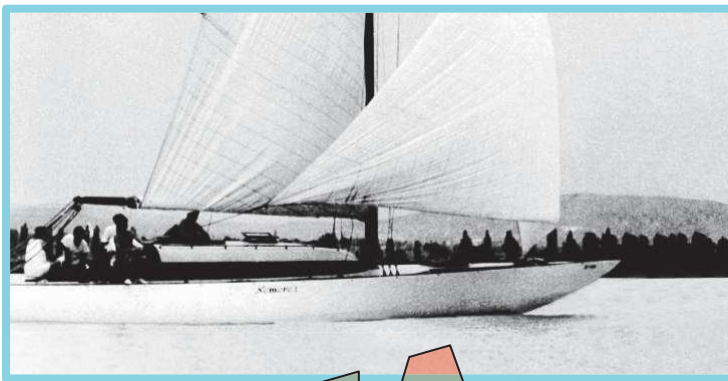
A Kékszalag története

A versenyt először 1934-ben írta ki a balatonfüredi Hungária Yacht Club. Elképzelésük lényege az volt, hogy a Balaton Kék Szalagját bármely vitorlás elnyerhesse, amely a kiírt távon, az óramutató járásának megfelelően a leggyorsabban körbehajózza a tavat.

¹ <http://www.kekszalag.hu/kekszalagrol/ismerteto/>

Kékszalag

1942-ig a versenyre két évente került sor, ezután a háború miatt kimaradt néhány esztendő, s a hagyomány 1947-ben éledt újra. A verseny egyre népszerűbb lett, s 1955-ben a Nemere II. nevű 75-ös cirkáló 10 óra 40 perc alatt teljesítette a távot. Ezt a fantasztikus rekordot csak 57 évvel később, 2012-ben sikerült megdöntenie egy hightech anyagokból készült katamaránnak! 2001 óta a versenyt már évente rendezik meg, s Európa legnagyobb tókerülő versenye lett, amelyen hatszáz vagy több hajó is elindul.

Rekordok, hajók, kormányosok

Az első, 1934-es Kékszalag győztese a Rabonbán nevű 30-as cirkáló lett, amely 21 hajó között ért elsőnek célba. Kormányosa Ugron Gábor, a Magyar Vitorlás Yacht Szövetség elnökeként is támogatta a verseny létrejöttét. A versenyt kétszer nyerte el női kormányos: 1940-ben és 1942-ben Kultsár Istvánné Gordon Evelyn vezette győzelemre a Tramontana 8R

yachtot. Emlékére ma minden Kékszalagon a legjobb női egység nyeri el a Gordon Evelyn vándordíjat. A „Trami” egyébként a mai napig a Kékszalag történetének legsikeresebb hajója: összesen hétszer diadalmaskodott. A gyönyörűen felújított vitorlás legutóbb 1989-ben győzött.

A „leglassúbb győztes” díját 1953-ban oszthatták volna ki, ekkor olyan gyenge szél fújt, hogy a Nemere II. 75-ös cirkáló 40 óra alatt ért célba. Ugyanez a hajó futotta meg a legendás rekordot is: 1955-ben 10 óra 40 perc alatt kerülte körbe a Balatont. Rekordját 2012-ben a Fifty-fifty nevű karbonból készült, high-tech, kétárbocos katamarán döntötte meg, amely 2014-ben újabb rekordot ért el, hihetetlen 7 óra 13 perces idővel. A legtöbb indulót 2010-ben regisztrálták: ekkor 593 hajó állt rajthoz. A verseny legsikeresebb kormányosa Litkey Farkas, aki összesen tizenkét alkalommal tudott győzni.

Hagyomány és megújulás

A Kékszalag a Balaton legradicionálisabb vitorlásversenye, amely több mint nyolcvan éves fennállása alatt folyamatosan megújult. Hagyomány például, hogy a versenyre mindig azon a júliusi hétvégén kerül sor, amely legközelebb van a holdtöltéshez. A rajt sokáig péntek reggel volt, az utóbbi időben azonban átkerült csütörtökre, de az időpont változatlan: reggel kilenc óra. Előtte nem volt időkorlátozás, később azonban bevezették a negyvennyolc órás limitet. Aki tehát szombat reggel kilencig nem ér célba, az hiába küzdött! Az évek során folyamatosan változott azoknak a hajóknak a köre is, amelyeknek engedélyezték az indulást. 1934-ben még bármilyen vitorlás hajó versenyezhetett. Később kizárták ebből a körből a jollekat (gyors,

könnyű, uszonyos egytestű hajók), majd erre a sorsra jutottak a kisebb tökesúlyos vitorlások (például a csillaghajók). Az elmúlt tizenöt év a többtestű hajók „beengedéséről” szólt, s nem kizárt, hogy a következő tíz évben a víz alatti szárnyakat használó hajók lesznek a viták középpontjában.

A kihívás

Egy balatoni vitorlázó számára a Kékszalag több szempontból is kihívás. A legtöbb indulót a második nap is a vízen, versenyben találja, ami komoly fizikai és pszichológiai megterhelés. Az éjszakai vitorlázás különleges képességeket igényel, amelyekre más versenyeken nincs szükség.

A Kékszalagon olyanok is megmérettetik magukat, akik számára – noha sokat vitorláznak – a versenykörülmények jelentik a próbatételt. Egy Balaton méretű tavon igen különböző időjárási és szélviszonyok fordulhatnak elő negyvennyolc óra alatt: vihar, szélcsend, eső, szunyogfelhők és koromfekete éjszaka nehezítik a versenyt. Ezért – bármilyen eredményt is érjen el egy csapat – a Kékszalagot teljesíteni, negyvennyolc órán belül célba futni komoly sportteljesítmény.

10 biztonsági tanács

Hogy a Kékszalag ne csak Európa legnagyobb tókerülő, hanem legbiztonságosabb vitorlásversenye is legyen

A Kékszalag hosszú távú verseny, amely próbára teszi a versenyzőket és hajókat egyaránt. Az alábbi 10 tanács megfontolása segíthet abban, hogy a Kékszalag ne csak Európa legnagyobb tókerülő, hanem legbiztonságosabb vitorlásversenye is legyen.

- 1) Tájékozódj a várható időjárásról és szelerőről!
- 2) Működjenek a hajódon a fények!
- 3) Ellenőrizd: motor, akkumulátor, horgony, vontatókötél, vontatási pontok!
- 4) Legyen elég mentőmellény a hajón!
- 5) Megfelelő ruházat hidegre, kánikulára!
- 6) Vigyél elegendő élelmiszert, ivóvizet!
- 7) Kerüld más hajók veszélyes közelségét!
- 8) GPS pótakkumulátorral ismerd mindig a pozíciódat!
- 9) Működő telefon, pótakkumulátor, hajózási rádió legyen a fedélzeten!
- 10) Előre töltsd le a telefonodra a Balatonhelp ingyenes, segélykérő alkalmazást, így egy gombnyomás csak a riasztás.

Vészhelyzet esetén az alábbi segítségeket is kérd:

Vízimentők telefonszáma: +36 30 383 83 83

Hajózási rádió vész hívó csatorna: 16 (156,8MHz)